

اثر کاربرد خاکی پاکلوبوترازول و یونیکونازول بر اجزاء عملکرد انار (*Punica granatum L.*) رقم "شهور" و "زاغ"

سید ضیاء الدین طباطبایی اردکانی

مرکز تحقیقات کشاورزی یزد، یزد

تری آزولها گروهی از تنظیم کننده های رشد هستند که فعالیت بیولوژیکی تعدادی از مشتقات آنها مورد مطالعه قرار گرفته است. در مورد تأثیر این مواد بر درختان انار هیچ گزارشی تاکنون منتشر نشده است. بنابراین در یک پژوهش مزرعه‌ای اثر این مواد بر صفات کمی و کیفی انار ارقام "زاغ" با رشد رویشی و پا جوش زیاد و "شهور" با شاخ و برگ فراوان ارزیابی شد. آزمایش طی دو سال زراعی در باغ قدس مرکز تحقیقات کشاورزی یزد در قالب طرح آماری بلوکهای کامل تصادفی با ۴ تیمار و ۳ تکرار انجام شد.

در اواخر زمستان ۷۱ غلظتهای ۱،۵، ۳ و ۵ گرم ماده مؤثره پاکلوبوترازول و یونیکونازول زیر سایه انداز هر درخت (مساحت ۹ متر مربع) در خاک پخش شد. اثرات این دو ترکیب شیمیایی در سال ۷۲ با ثبت صفات رویشی و زایشی درخت آغاز گردید و به منظور بررسی اثرات باقیمانده این ترکیبات در خاک، کلیه صفات در سال ۷۳ مورد ارزیابی مجدد قرار گرفت. صفات مورد ارزیابی عبارت بودند از:

رشد رویشی، تعداد پا جوش، عملکرد (وزن، حجم و تعداد میوه) کیفیت میوه، درصد مواد جامد محلول، ویتامین ث، pH آبمیوه، EC آبمیوه، نسبت گوشت به پوست (میزان آبمیوه)، وزن تر پوست، وزن خشک پوست، وزن خشک حبه، ماده خشک و چگالی آبمیوه. نتایج آزمایش نشان داد که این مواد علاوه بر کاهش رشد رویشی باعث افزایش عملکرد نیز می شوند و افزایش عملکرد ناشی از افزایش وزن میوه ها است. در غلظتهای ۳ و ۵ گرم پاکلوبوترازول و یونیکونازول بیشترین مقدار کاهش رشد رویشی و افزایش عملکرد به دست آمد. با افزایش غلظت تری آزولها وزن تر پوست، وزن خشک پوست، وزن خشک هسته، وزن میوه، حجم میوه ضخامت پوست میوه و مقدار آب در حبه افزایش یافت و میزان رشد رویشی، درصد پوسیدگی و نسبت گوشت به پوست کاهش یافت. نتایج نشان داد که این ترکیبات بر صفات کیفی آبمیوه تأثیری ندارند. همچنین تعداد پا جوش، وزن حجمی میوه، تعداد میوه، چگالی و وزن خشک آبمیوه و درصد ترکیبگی تحت تأثیر کاربرد این ترکیبات قرار نگرفت. یونیکونازول در سال اول تأثیر چندانی بر صفات مورد ارزیابی نداشت ولی در سال دوم بر اجزاء رشد رویشی و زایشی تأثیر داشت. این در حالی بود که پاکلوبوترازول در هر دو سال بر صفات مورد ارزیابی تأثیر داشت.